

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica Samaritencei - a cincea după Paști

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le !

Venit-a la fântână, în ceasul al șaselea, El, Izvorul minunilor, spre a aduce la viață pe urmașa Evei, că Eva în acest ceas a ieșit din rai, din pricina amăgirii șarpelui. Deci, s-a apropiat samarineanca să scoată apă; pe care văzînd-o, Mîntuitorul, i-a zis: *Dă-Mi apă să beau, și eu îți voi da apa cea vie. Iar înțeleapta, alergând în cetate, a vestit îndată mulțimilor, zicând "Veniți și vedeți un om care mi-a spus toate cîte am făcut. Nu cumva acesta este Hristosul ?"*

Iisus și samarineanca

icoană de pe catapeteasma bisericii noastre)

EVANGHELIA ZILEI (Ioan IV, 5-42)

5. Deci a venit la o cetate a Samariei, numită Sihar, aproape de locul pe care Iacov l-a dat lui Iosif, fiul său;
6. Și era acolo fântâna lui Iacov. Iar Iisus, fiind ostenit de călătorie, S-a așezat lângă fântână și era ca la al șaselea ceas.

7. Atunci a venit o femeie din Samaria să scoată apă. Iisus i-a zis: Dă-Mi să beau.

8. Căci ucenicii Lui se duseseră în cetate, ca să cumpere merinde.

9. Femeia samarineancă I-a zis: Cum Tu, care ești iudeu, ceri să bei de la mine, care sunt femeie samarineancă ? Pentru că iudeii nu au amestec cu samarinenii.

10. Iisus a răspuns și i-a zis : Dacă ai fi știut darul lui Dumnezeu și Cine este Cel ce-ți zice: Dă-Mi să beau, tu ai fi cerut de la El, și ți-ar fi dat apă vie.

11. Femeia I-a zis : Doamne, nici găleată nu ai, și fântâna e adâncă, de unde, dar, ai apa cea vie ?

12. Nu cumva ești Tu mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat această fântână și el însuși a băut din ea și fiii lui și turmele lui ?

13. Iisus a răspuns și i-a zis: Oricine bea din apa aceasta va înseta iarăși;

14. Dar cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu nu va mai înseta în veac, căci apa pe care i-o voi da Eu se va face în el izvor de apă curgătoare spre viață veșnică.

15. Femeia a zis către El: Doamne, dă-mi această apă ca să nu mai însetez, nici să mai vin aici să scot.

16. Iisus i-a zis: Mergi și cheamă pe bărbatul tău și vino aici.

17. Femeia a răspuns și a zis: N-am bărbat. Iisus I-a zis: Bine ai zis că nu ai bărbat,

18. Căci cinci bărbați ai avut și cel pe care îl ai acum nu-ți este bărbat. Aceasta adevărat ai spus.

19. Femeia I-a zis : Doamne, văd că Tu ești proroc.

20. Părinții noștri s-au închinat pe acest munte, iar voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie să ne închinăm.

21. Și Iisus i-a zis: Femeie, crede-Mă că vine ceasul când nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim nu vă veți închina Tatălui.

22. Voi vă închinați căruia nu știți; noi ne închinăm Căruia știm, pentru că mântuirea din iudei este. (urmare pag. 2)

23. Dar vine ceasul și acum este, când adevărații închinători se vor închina Tatălui în duh și în adevăr, că și Tatăl astfel de închinători Își dorește.

24. Duh este Dumnezeu și cei care I se închină trebuie să I se închine în duh și în adevăr.

25. I-a zis femeia: Știm că va veni Mesia care se chemă Hristos; când va veni, Acela ne va vesti nouă toate.

26. Iisus I-a zis: eu sunt, Cel ce vorbesc cu tine.

27. Dar atunci au sosit ucenicii Lui. Și se mirau că vorbea cu o femeie. Însă nimeni n-a zis: Ce o întrebi, sau: Ce vorbești cu ea ?

28. Iar femeia și-a lăsat găleata și s-a dus în cetate și a zis oamenilor:

29. Veniți și vedeți un om care mi-a spus toate câte am făcut. Nu cumva acesta este Hristosul ?

30. Și au ieșit din cetate și veneau către El.

31. Între timp, ucenicii Lui Îl rugau, zicând:

Învățătorule, mănâncă.

32. Iar El le-a zis: Eu am de mâncat o mâncare pe care voi nu o știți.

33. Ziceau deci ucenicii între ei: Nu cumva I-a adus cineva să mănânce ?

34. Iisus le-a zis :Mâncarea Mea este să fac voia celui ce M-a trimis pe Mine și să săvârșesc lucrul Lui.

35. Nu ziceți voi că mai sunt patru luni și vine secerișul? Iată zic vouă: Ridicați ochii voștri și priviți holdele că sunt albe pentru seceriș.

36. Iar cel ce seceră primește plată și adună roade spre viața veșnică, ca să se bucure împreună și cel ce seamănă și cel ce seceră.

37. Căci în aceasta se adevărește cuvântul: Că unul este semănătorul și altul secerătorul.

38. Eu v-am trimis să secerăți ceea ce voi n-ați muncit; alții au muncit și voi ați intrat în munca lor.

39. Și mulți samarineni din cetatea aceea au crezut în El, pentru cuvântul femeii care mărturisea: Mi-a spus toate câte am făcut.

40. Deci, după ce au venit la El, samarineni Îl rugau să rămână la ei. Și a rămas acolo două zile.

41. Și cu mult mai mulți au crezut pentru cuvântul Lui,

42. Iar femeii îi ziceau: Credem nu numai pentru cuvântul tău, căci noi înșine am auzit și știm că Acesta este cu adevărat Hristosul, Mântuitorul lumii.

APOSTOLUL ZILEI

FAPTE XI,19-30

19. Deci cei ce se risipiră din cauza tulburării făcute pentru Ștefan, au trecut până în Fenicia și în Cipru, și în Antiohia, nimănui grăind cuvântul, decât numai iudeilor.

20. Și erau unii dintre ei, bărbați ciprieni și cireneni care, venind în Antiohia, vorbeau și către elini, binevestind pe Domnul Iisus.

21. Și mâna Domnului era cu ei și era mare numărul celor care au crezut și s-au întors la Domnul.

22. Și vorba despre ei a ajuns la urechile Bisericii din Ierusalim, și au trimis pe Barnaba până la Antiohia.

23. Acesta, sosind și văzând harul lui Dumnezeu, s-a bucurat și îndemna pe toți să rămână în Domnul, cu inimă statornică.

24. Căci era bun și plin de Duh Sfânt și de credință.

Și s-a adăugat Domnului mulțime multă.

25. Și a plecat Barnaba la Tars, ca să caute pe Saul

26. Și aflându-l, l-a adus la Antiohia. Și au stat acolo un an întreg, adunându-se în biserică și învățând mult popor. Și în Antiohia, întâia oară, ucenicii s-au numit creștini.

27. În acele zile s-au coborât, de la Ierusalim în Antiohia, prooroci.

28. Și sculându-se unul dintre ei, cu numele Agav, a arătat prin Duhul, că va fi în toată lumea foamete mare, care a și fost în zilele lui Claudiu.

29. Iar ucenicii au hotărât ca fiecare dintre ei, după putere, să trimită spre ajutorare fraților care locuiau în Iudeea;

30. Ceea ce au și făcut, trimițând preoților prin mâna lui Barnaba și a lui Saul.

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm, Unuia celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, și sfântă Învierea Ta o laudăm și o slăvim; că Tu ești Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu știm, numele tău numim. Veniți toți credincioșii să ne închinăm sfintei Învierii lui Hristos ! Că iată, a venit prin Cruce bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, laudăm Învierea Lui; că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat.

Acest imn pascal se cântă în fiecare duminică, după citirea Evangheliei Învierii de la utrenie, pentru a ne încredința că în fiecare duminică se serbează Învierea Domnului.

Evangelhia zilei reflectată în cântările utreniei

- ❖ “Venit-a la fântână, în ceasul al șaselea, izvorul minunilor, spre a aduce la viață pe urmașul Evei, că Eva în acest ceas a ieșit din rai, din pricina amăgirii șarpelui. Deci, s-a apropiat samarineanca să scoată apă; pe care văzând-o, Mântuitorul, i-a zis: *Dă-Mi apă să beau, și eu îți voi da apa cea vie.* Iar înțeleapta, alergând în cetate, a vestit îndată mulțimilor, zicând “*Veniți și vedeți un om care mi-a spus toate câte am făcut. Nu cumva acesta este Hristosul ?*”
- ❖ “Când Domnul a venit la fântână, samarineanca a rugat pe Cel milostiv: Dă-Mi apa credinței și voi primi apele botezului, bucurie și izbăvire, Dătătorule de viață, Doamne, slavă Ție !”
- ❖ “Fiul și Cuvântul Tatălui, Cel împreună – veșnic, Izvorul tămăduirilor, a venit la fântână; și o femeie din Sa-maria a venit să scoată apă; pe care văzând-o Mântuitorul, a zis: *Dă-Mi să beau și Mergi de cheamă pe bărbatul tău și vino aici.* Iar ea, grăind ca unui om, iar nu ca lui Dumnezeu, silindu-se să tainuiască a zis: Nu am bărbat! Și Învățătorul a grăit către dânsa : *Bine ai zis că nu ai bărbat, căci cinci bărbați ai avut și cel pe care îl ai acum, nu-ți este bărbat. Aceasta adevărat ai spus.* Iar ea mirându-se de acel cuvânt și alergând în cetate, striga mulțimilor: *Nu cumva acesta e Hristosul ?*”
- ❖ “Lângă fântâna lui Iacov, aflând Iisus pe samarineanca, apă de la ea a cerut, Cel ce acoperă pământul cu nori. O, ce minune! Cel ce este purtat pe heruvimi, stătea de vorbă cu o femeie păcătoasă , apă cerând, Cel ce a spânzurat pământul peste ape; apă căutând, Cel ce revarsă izvoarele și limanurile apelor, vrând să atragă spre Sine, cu adevărat, pe cea vânată de luptătorul vrăjmaș și să adape cu apa cea vie pe cea înflăcărată amarnic după lucruri netrebnice, ca un îndurat și iubitor de oameni.”
- ❖ “Astăzi să se bucure cu strălucire cerul și pământul, că Hristos S-a arătat, întrupându-se ca un om, ca să scoată din blestem pe Adam dimpreună cu tot neamul; și cunoscut peste tot S-a făcut prin minuni, venind din Samaria; și a stat înaintea unei femei, cerând apă, Cel ce îmbracă norii cu ape. Pentru aceasta toți credincioșii să ne închinăm Celui ce a sărăcit de bună voie pentru noi, prin hotărârea Sa cea plină de îndurare.”

CÂTEVA INFORMAȚII DIN SINAXARUL ZILEI

Femeia samarineancă va deveni în scurtă vreme uceniță a Mântuitorului, de la care a primit numele de **Fotini**. După Înălțarea Domnului va deveni o înflăcărată misionară, propovăduind credința creștină. *Împreună cu cei 7 copii ai săi a fost martirizată în timpul primei persecuții împotriva creștinilor.* Astfel a aflat sfârșitul mucenicesc în vremea lui Neron împăratul, după ce a fost încercată cu mult chin, cu crestături, cu tăierea sânilor, cu zdrobirea brațelor, cu înfigere de așchii de trestie sub unghii, cu turnare de plumb topit pe gât și cu alte chinuri fără număr.

Colacul de piatră de la celebra fântână a lui Iacov, împreună cu piatra pe care a șezut Mântuitorul când a vorbit cu femeia samarineancă au fost ridicate de acolo și aduse cu cinste la Constantinopol în veacul al șaselea, de către împăratul Justinian, care le-a amplasat, cu mare cinste **la fântâna bisericii Sfânta Sofia**. Astfel stau până astăzi amândouă în fața naosului, la intrarea dinnspre răsărit a bisericii, spre stânga, vindecând tot felul de boli, mai ales *ale celor ce suferă de friguri.*

ÎN ACEASTĂ SĂPTĂMÂNĂ:

25 mai: A treia aflare a cinstitului cap al slăvitului Prooroc, Înainteemergătorului și Botezătorului Ioan

Din evangelhia de la 29 august, știm că Irod, la un ospăț, cu prilejul sărbătoririi zilei de naștere a tăiat capul Sfântului Ioan Botezătorul, la cererea Irodiadei. Sfântul Ioan se afla atunci în închisoare, la castelul lui Irod de la Maherus, unde avea loc și ospățul. Ioan muștra pe Irod pentru traiul lui nelegiuit cu Irodiada, femeia fratelui său: “*Nu ți se cuvine să o ai pe ea de femeie ,*” îi zicea Proorocul. În ura ei de moarte, Irodiada a învățat-o pe fiica ei Salomeea, care a dansase și a plăcuse oaspeților, să ceară capul Botezătorului, drept răsplată, conform făgăduinței.

După moartea Proorocului, ucenicii lui i-au luat trupul și i l-au îngropat, dar capul Botezătorului a avut, după tradiția Bisericii Ortodoxe, o istorie aparte: el a fost de trei ori pierdut și de trei ori aflat. Fiecare “aflare” a cinstitului cap este ca o nouă întâlnire, a noastră, a creștinilor, cu Proorocul, adică, un nou îndemn spre pocăință și un nou îndemn să credem în Cel ce a venit după dânsul, adică în Iisus (Fapte 13,4). Cele trei aflări ale cinstitului cap au devenit, astfel, un așezământ bisericesc statornic.

Prima și cea de a doua aflare a cinstitului cap, le prăznuim, deci, în fiecare an, la 24 februarie și ele au avut loc la Ierusalim și la Emesa, în Siria. Iar a treia, și ultima aflare, o prăznuim în ziua de 25 mai, și s-a întâmplat pe vremea Sfântului Patriarh Ignatie, la anul 860, când a fost adus la Constantinopol și așezat în biserica Botezătorului.

Pe vremea Cruciadelor, pentru eliberarea Locurilor Sfinte, francezii, intrând în Constantinopol, în anul 1204, au luat o parte din capul Sfântului și, ducându-l în Franța , l-au pus în Biserica din Amiens, unde se află și astăzi.

Vegheați pentru apărarea dreptei credințe

“Cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh și viața” a zis Mântuitorul către ucenicii Săi (Ioan 6,6-3), iar Sfântul apostol Pavel zice: “*litera ucide, iar duhul face viu*”(II Corinteni, 3,6).

De aceea cei care nu înțeleg acest lucru și mistifică învățătura dintru început au ieșit din această unitate de duh, fiind practic înstrăinați de Biserica Una Sfântă.

Dar ce anume ne poate determina să fim împotriva unității, a adevărului sau a evidenței ?

Aceste motive le putem găsi întâi de toate în interiorul omului, în adâncul sufletului său.

Cel dintâi motiv care ruinează duhul unității cu Biserica lui Hristos este **păcatul**, care rupe legătura dintre om și Dumnezeu și aduce cu sine și diversitatea în păreri, care “individualizează” și “originalizează” totul. De aceea, mintea întunecată de păcat, poate fi considerată temelia tuturor relelor și falselor înțelegeri ale cuvântului Domnului.

Un alt motiv la fel de important sau poate mai important decât primul este considerat **orgoliul**. Mândria și trufia punând stăpânire pe om îl fac să creadă că el singur întruchipează adevăratul creștin, așa cum l-a dat Mântuitorul. El privește cu milă sau chiar compătimire la mulțimea din jurul său și e sigur că într-o zi și ea va ajunge la înțelegerea unicului adevăr pe care cel orgolios se consideră “ales” să-l propovăduiască.

La această stare contribuie și **pofta de noutăți, de curiozitate și de originalitate** urmata de **dorința sau ambiția de a fi conducător** atât al propriului său destin cât și al altora.

De asemenea, **pofta de câștig** îi poate face pe unii să nu mai caute dezinteresat adevărul, ci îi poate determina

să-și părăsească credința și să devină misionari plătiți ai unor străni idei religioase, în care ei, deși nu cred, văd o sursă de beneficii materiale personale.

Trebuie menționată aici și **slăbirea credinței**, care, de cele mai multe ori grefează redusa noastră putere de înțelegere pe lipsa exercițiului rugăciunii. De aceea Mântuitorul a cerut ucenicilor săi: *Privegheați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită. Căci duhul este osârduitor, dar trupul neputincios.* (Matei 26,41)

Lipsa de cunoaștere a învățaturii ortodoxe constituie un alt motiv foarte important. Căci se constată că mulți credincioși sunt ortodocși prin tradiție sau prin botez și nu prin convingere, că mulți nu frecventează slujbele Bisericii sau nu își cunosc preotul. Acest trist adevăr este întâlnit foarte frecvent mai ales în zilele noastre când mulți se preocupă de altceva decât de propriul suflet care este cel mai de preț.

Însă cel mai important motiv este **lipsa de evlavie**, căci în biserică se practică un simplu formalism. Rugăciunea rostită în grabă și neînțeleasă se lovește neîncetat de zidul sufletului fără a ne face să depășim postura de simpli spectatori. Și cât de greu este ca în această postură să te mai poți identifica pe tine însuși ca membru al Trupului tainic al lui Hristos, care este Biserica !

Damiana

**Doamne, suindu-Te pe Cruce,
blestemul nostru cel strămoșesc l-ai
șters; și în iad pogorându-Te, pe cei
legați din veac i-ai liberat,
nesticăciune dăruind neamului
omenesc. Pentru aceasta, cântând,
slăvim Învierea Ta cea făcătoare de
viață și mântuitoare.**

Stihoavna vecerniei